



Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.557/2025/12.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke
Dr. Horváth Péter, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró
Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2026. március 10.

Az ügy tárgya: kábítószer birtoklásának büntette

Terhelt(ek):

Első fok: Kaposvári Járásbíróság, 11.B.308/2023/36., ítélet,
tárgyalás, 2024. október 15.

Másodfok: Kaposvári Törvényszék, 1.Bf.338/2024/12., végzés,
nyilvános ülés, 2025. február 12.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a kábítószer birtoklásának büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Kaposvári Járásbíróság 11.B.308/2023/36. számú ítéletét és a Kaposvári Törvényszék 1.Bf.338/2024/12. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Kaposvári Járásbíróság a 2024. október 15. napján meghozott 11.B.308/2023/36. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki kábítószer birtoklásának büntetében [Btk. 178. § (1) bekezdés 4. fordulat, (2) bekezdés b) pont]. Ezért őt mint visszaesőt 5 év 6 hónap fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy nem bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a bűnjelekről, valamint a bűnügyi költségről.

[2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Kaposvári Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2025. február 12. napján jogerős 1.Bf.338/2024/12. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] A bíróság jogerős ítéletében megállapított tényállás lényege a következő.

[4] A terhelt 2022 júniusában, valamint 2022. május 24. és október 17. napja közötti időben a nagyanyja házának udvarán termesztett 1-1 fő kannabisz növényt 2022. szeptember vége és október eleje között leszüretelte. A kábítószernek minősülő kannabinoid vegyületeket, köztük delta-9 THC-t tartalmazó, leszüretelt növényt és növényi törmeléket a nyomozó hatóság lefoglalta. A lefoglalt nettó 3040,92 gramm kannabisz totál-THC mennyisége összesen 143,86 gramm, ami meghaladja a jelentős mennyiség alsó határát, annak 119,88%-a, de nem éri el a különösen jelentős mennyiség alsó határát, annak 11,98%-a.

II.

[5] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti okból.

[6] Indokai szerint a terhelt büntetőjogi felelőssége az elkövetés után közzétett kúriai döntés jogértelmezése alapján számolt hatóanyag-tartalom alapján nem állapítható meg, álláspontja szerint a terhelt által termesztett tövek számához, nem pedig a leszüretelt és szárítás alatt lévő növény totál-THC tartalmához igazítva kell minősíteni a kábítószer birtoklása bűncselekményét.

[7] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és enyhébb büntetés kiszabását indítványozta.

[8] A Legfőbb Ügyészség BF.660/2025/2. számú átiratában kifejtette, hogy a Kúria Bfv.I.1062/2022/9. számú döntése a bírói jogértelmezés egysége érdekében foglalt állást abban, hogy a cselekmény büntetőjogi minősítése mi alapján történik, ami nem értelmezhető a Btk. 2. § (1) bekezdésében foglalt visszaható hatály tilalmának megsértéseként.

[9] Rámutatott, hogy a kábítószer birtoklása büntetnének normaszövege az elkövetés és az elbírálás időpontja között nem változott, ezért a Btk. időbeli hatályával kapcsolatos anyagi jogszabálysértés fel sem merülhet, mivel a visszaható hatály tilalma kizárólag jogszabály kapcsán értelmezhető.

[10] Mindezek alapján a támadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.

III.

[11] A terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[12] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[13] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható.

[14] A Be. 659. § (1) bekezdése értelmében a jogkövetkeztetések – így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[15] A terhelt védője nem a kábítószer-birtoklást sérelmezte, hanem – a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára hivatkozva – azt kifogásolta, hogy a kábítószer hatóanyag-tartalmának meghatározása nem történhet a cselekmény elkövetését követően hozott kúriai eseti döntés szerint, ami a növényegyedek tőszáma helyett a leszüretelt növény hatóanyag-tartalmát veszi alapul.

[16] Ennek eredményeként minősült a cselekmény súlyosabban, és szabott ki a bíróság súlyosabb büntetést.

[17] A terhelt védőjének kifogása a Be. 649. § (1) bekezdés c) pont szerinti felülvizsgálati oknak feleltethető meg.

[18] A 2025. szeptember 1. napjától hatályos Be. 649. § (1) bekezdés c) pontja szerinti új felülvizsgálati ok, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt szabott ki olyan büntetést, illetve alkalmazott olyan intézkedést, amely a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozat alapján irányadó büntetési tételkerettől eltérő, törvényes büntetési tételkeretre figyelemmel aránytalanul súlyos vagy aránytalanul enyhe.

[19] Ezen új felülvizsgálati ok alapján a felülvizsgálat abban az esetben is lehetséges, ha a bűncselekmény korábbi, utóbb törvénysértőnek minősített jogi minősítése helyett egy olyan törvényes minősítést kell megállapítani, amely következtében a büntetés kiszabására eltérő – a Különös Részben meghatározott – törvényes keretek között kell sort keríteni. Ez a feltétel az új felülvizsgálati ok objektív feltétele. Emellett a felülvizsgálathoz szükséges az is, hogy e törvényes minősítés alapján megállapítandó tételkerethez képest a korábban kiszabott büntetés már aránytalan is.

[20] Az indítványozó álláspontja a hatóanyag-tartalom számítását érintően téves. Az ítélezési gyakorlat egyértelmű.

[21] Amennyiben a terhelt kábítószerrel természet, de más forrásból is birtokol kábítószerrel, a különböző elkövetési magatartásokkal érintett mennyiségek összeadásának van helye. Azonban, ha a kábítószerrel már leszüretelte, az ebből, illetve a más forrásból származó mennyiségeket kell összeszámítani, a természetben lévő növények számának kizárólag még élő, természetben lévő egyedek esetében van jelentősége (BH 2024.129., Kúria Bfv.II.432/2023/9. számú határozat).

[22] A Kúria a következőkre mutat rá.

[23] A Btk. 461. § (1) bekezdés c) pontja, valamint a (2) bekezdés eltérő számítási módszert határoz meg a kábítószer csekély mennyisége esetén – és így a (3) bekezdés a) pontjának szabályozási jellegzetessége miatt a jelentős mennyiség esetén is – arra nézve, ha a tetrahidro-cannabinol (THC) esetén a tiszta és savformában együttesen jelenlévő THC-tartalom (totál-THC) a 6 gramm mennyiséget nem haladja meg, illetve a kannabisz növény esetén a növényegyedek száma legfeljebb öt. A törvény rendelkezésének összevetése alapján megállapítható, hogy a növényegyedek száma mint a mennyiséget meghatározó tényező, csak

abban az esetben irányadó, ha a kábítószer kannabisz növény, amely növényegyedek formájában létezik.

[24] A kábítószer-kereskedelem és a kábítószer birtoklása miatti büntetőjogi felelősségről szóló 57. BK vélemény II.2. pontja szerint a kábítószer „termesztése” olyan növény termesztését jelenti, amely, illetve amelynek a részei szerepelnek a kábítószeres jegyzéken, és jelentősebb feldolgozás nélkül kábítószerként felhasználható. A BK vélemény indokolásában kifejtésre került, hogy vannak olyan növények, amelyek, illetve amelyek részei (termése, levelei stb.) szerepelnek a kábítószeres jegyzéken, és jelentősebb feldolgozás nélkül felhasználhatóak kábítószerként. Ezek termesztése befejezett bűncselekmény.

[25] A Btk. szabályozásából következik, hogy eltérő módszerrel kell vizsgálni a minősítéshez megkívánt mennyiségeket a már leszüretelt, nem élő, a talajból eltávolított, szárítás vagy száradás alatt lévő, termesztésből származó kábítószeres tartalmazó növényi anyagot vagy növényrészlet – ahol vegyvizsgálat útján kell meghatározni a totál-THC tartalmat –, illetve az élő növényegyedeket, ahol pedig a növényegyedelek száma alapján kell meghatározni a kábítószer mennyiségét. A különbségtételnek az az alapja, hogy a leszüretelt növényegyedek már fogyasztásra kész, pszichotróp anyagot tartalmazó kábítószeres, és emiatt az emberi szervezetre gyakorolt kábító hatásuk folytán válnak a Btk. Különös részi tényállásának elkövetési tárgyává, míg az élő növényegyedek esetén az egészségkárosító hatás csupán közvetett, azok ugyanis közvetlen fogyasztásra még nem – csak további feldolgozás után – alkalmasak. Annak a jogi szabályozásnak, amely kannabisz növényből származó tetrahidro-cannabinol esetén különbséget tesz a mennyiség meghatározásában aszerint, hogy ez a hatóanyag még élő növény növényegyedeiben vagy a már leszüretelt növényben, növényi részekben található, éppen a tetrahidro-cannabinol tartalom nem meghatározható mértékű folyamatos változása az alapja.

[26] A büntető jogszabályok módosításáról szóló 1998. évi LXXXVII. törvény 83. §-ának a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény hatályba lépéséről és végrehajtásáról szóló 1979. évi V. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Btké.) 23. § (2) bekezdését beiktató 83. §-ához kapcsolódó miniszteri indokolás értelmében a kábítószer termesztése szempontjából szóba jöhető kannabisz növény esetében felmerül a társadalomra veszélyességnek a növényegyedek számához való viszonyítása. A társadalomra veszélyesség kérdése ebben a körben némileg azért merül fel másként, mert a kannabisz növény fejlődési szakaszaihoz különböző hatóanyag-tartalom elérése párosul. A törvény ezt a helyzetet is értékeli, és meghatározott számú növényegyedek termesztéséhez köti a tényállás szerinti differenciálást. Ez azt is jelenti, hogy e körben a tiszta hatóanyag-tartalomnak már nem jut szerep, hanem pusztán a növényegyedek száma az, ami alapján a kábítószer mennyisége meghatározható. A törvény – miután a növény fejlődési szakaszaival egyidejű tiszta hatóanyag-tartalom változását normatív eszközökkel behatárolni nem lehet – annak a potenciális lehetőségnek tulajdonít társadalomra veszélyességet, amelyet a növényegyed fejlődésével együtt járó tiszta hatóanyag-tartalom növekedése jelent.

[27] Az egyes büntető vonatkozású törvények módosításáról szóló 2011. évi CL. törvény 22. §-a 2012. január 1-jei hatállyal módosította a Btké. 23. § (1) bekezdés b) pontját. Eszerint a kábítószer csekély mennyiségű, ha a tetrahidro-cannabinol (THC) esetén a tiszta és savformában együttesen jelenlévő THC-tartalom (totál-THC) a 6 gramm mennyiséget nem haladja meg. A 2011. évi CL. törvényhez kapcsolódó miniszteri indokolás vonatkozó része szerint a szakértői visszajelzések alapján a kábítószer mennyiségének pontos lefoglaláskori megállapításához a THC (tetrahidro-cannabinol) esetében a tiszta hatóanyag-tartalom helyett a teljes (totál) THC-tartalom méréséhez szükséges áttérni. Ennek indokai az alábbiak szerint foglalhatók össze. Az igazságügyi szakértői véleményekben a kábítószereseknek a vizsgálat időpontjában mérhető hatóanyag-tartalma kerül közlésre. Ez a gyakorlat a kábítószeres nagy

részénél nem okoz problémát, mivel a legtöbb kábítószer hatóanyag-tartalma a lefoglalástól a vizsgálatig terjedő időszakban nem vagy csak elhanyagolhatóan kis mértékben változik. Ez alól a marihuána kivételt képez, mert ebben a tiszta THC-tartalom a növényi anyagban lejátszódó természetes folyamatok együttes eredményeként jelentősen változik. E folyamatok közül a legjelentősebb, hogy a friss marihuánában jelenlévő és kábítószernek nem minősülő THC-sav THC-vé (kábitószerre) alakul, illetve a THC idővel lebomlik, ennek következtében tehát a marihuána THC-tartalma általában eleinte nő, majd folyamatosan csökken. A legnagyobb mértékű változás a frissen szüretelt, nagy hatóanyag-tartalmú marihuána esetében tapasztalható. Ezen anyagokban a hatóanyag nagy része THC-sav formájában van jelen, a THC-tartalom változása szempontjából a legjelentősebb folyamat az első hónapokban a THC-sav TCH-vé alakulása. A régebbi szüretelésű marihuána, a hasis, a hasis olaj, illetve a marihuána felhasználásával készített sütemények esetében a hatóanyag legnagyobb része már Delta-9-THC formájában található. Ezekben a mintákban a jellemző folyamat a Delta-9-THC bomlása, amelynek következtében ezek az anyagok Delta-9-THC tartalma folyamatosan és kis mértékben csökken. A lejátszódó folyamatok sebessége (így az adott időpontban mérhető THC-tartalom) függ a marihuána alapjául szolgáló növény fajtájától, állapotától, valamint a marihuána tárolási körülményeitől (hőmérséklet, fény, páratartalom, csomagolás módja, esetleges hőtartás, az aprítottság mértéke, a növényi anyag száradtsági foka stb.).

[28] Mindezekre is figyelemmel megállapítható, hogy egyértelmű oka van annak, hogy a hatályos Btk. is eltérő törvényi számítást szabályozott a kannabisz növényből származó kábítószer, valamint a termesztésben lévő, még le nem szüretelt, termőközegéből el nem választott, élő növényegyed esetében. Ebből azonban az is következik, hogy ha már nincsen élő, termesztésben lévő növényegyed, úgy annak leszüretelését, termőközegéből történő végleges elválasztását követő bármilyen rövid idő elteltével már a benne lévő totál-THC-tartalom alapján kell a kábítószer mennyiséget megállapítani, mivel ez független a termesztést követően a növényben bekövetkezett változásoktól {BH 2024.129., Kúria Bfv.II.432/2023/9. számú határozat [39]-[44] bekezdés}.

[29] Jelen esetben a terhelt által termesztett, de már leszüretelt növényi maradványokat és nem élő növényegyedeket foglalt le a nyomozó hatóság. Ebben az esetben a kábítószer mennyiségének megállapítása a Btk. 461. § (1) bekezdés c) pontja szerint a tiszta és savformában jelenlévő THC-tartalom alapján történik (totál-THC) (Kúria Bfv.I.1062/2022/9. számú határozat).

[30] Az első- és a másodfokú bíróság ennek megfelelően járt el kifejtve azt is, hogy miért nem helytálló a Kúria eseti döntése kapcsán a visszaható hatály tilalmára hivatkozás {Kaposvári Járásbíróság 11.B.308/2023/36. számú ítélet [34]-[45] bekezdés; Kaposvári Törvényszék 1.Bf.338/2024/12. számú végzés [13] bekezdés}, amivel a Kúria egyetértett.

[31] A Kúria ehhez kapcsolódóan rögzíti, miként a jogegységi határozat esetében (Kúria Bfv.II.1089/2014/8. számú határozat, BH 2015.182.) és a BK vélemény alkalmazása körében (Kúria Bfv.II.1.136/2021/5. számú határozat) nem, úgy a Kúria BHGY-ban közzétett eseti döntései vonatkozásában sem merülhet fel a visszaható hatály kérdése.

[32] Mindezek egyike sem jogszabály, a büntetőtörvény pedig változatlan volt a bűncselekmény ezen minősítését érintő körben az elkövetésekor (azt megelőzően is) és az elbíráláskor egyaránt, a törvényhely értelmezése ennek megfelelően mindvégig azonos a jogszabály hatálya alatt.

[33] Nem sértett tehát törvényt a bíróság, amikor a terhelt bűnösségét – a kábítószer totál-THC mennyisége alapján – a Btk. 178. § (1) bekezdés 4. fordulat, (2) bekezdés b) pont szerinti kábítószer birtoklása büntetében állapította meg, és törvényes a kiszabott büntetés is.

[34] Ekként a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványt elbírálv a felülvizsgálattal megtámadott határozatot a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[35] *A döntés elvi tartalma*

Amennyiben a terhelt által termesztett, de már leszüretelt növényi maradványokat és nem élő növényegyedeket foglal le a nyomozó hatóság, a kábítószer mennyiségének megállapítása a Btk. 461. § (1) bekezdés c) pontja szerint a tiszta és a savformában jelenlévő THC-tartalom alapján történik.

IV.

[36] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[37] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2026. március 10.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Péter s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző